COSBO-Stad-Utrecht

NOMU
Netwerk Ouderen Migranten Utrecht

Communiceren om gezondheidsverschillen te verkleinen

Reactie COSBO-Stad-Utrecht m.b.t. gezondheidsverschillen, d.d. 15 juni 2021

Het thema gezondheidsverschillen is meer dan ooit actueel en we zien dat de gemeente Utrecht de urgentie voelt. Er is al veel over geschreven, gepraat en in gang gezet, maar het ei van Columbus is nog niet gevonden. COSBO wil twee suggesties geven die een klein beetje zouden kunnen bijdragen aan het verminderen van gezondheidsverschillen.

Ambassadeurs

Vrijwel alles begint bij communicatie. En communicatie met mensen die minder geletterd zijn of een andere taal spreken is lastig. Daarom adviseren we een stedelijke pool van ambassadeurs op te zetten, die een brugfunctie vervullen tussen de gemeente en zorg- en welzijnsinstellingen enerzijds en de verschillende bevolkingsgroepen waaruit zij zelf afkomstig zijn anderzijds. Zo kan de één zich bijvoorbeeld richten op laaggeschoolde bewoners van Ondiep of Zuilen, terwijl de ander Marokkaanse bewoners uit Transwijk benadert en een derde Turkse ouderen in Parkwijk. We weten dat er goede ervaring is opgedaan in de samenwerking tussen o.a. de afdeling Volksgezondheid, het buurtteam en Afrikaanse ervaringsdeskundigen van Stichting MOWAD[1], we denken dat zo'n samenwerking ook voor andere groepen veel nut kan hebben.

Zulk ambassadeurschap is een verantwoordelijke taak, waar mensen een scholingstraject voor zullen moeten doorlopen en waar, ook met het oog op continuïteit, een geldelijke bijdrage tegenover moet staan. (Tot nu toe is wel gesproken over 'sleutelfiguren', maar dat betekende vaak dat migranten geacht werden zich onbezoldigd in te zetten voor hun achterban.)

Deze ambassadeurs kunnen niet alleen een boodschap brengen naar bewoners, maar ook uitleg geven aan professionals over ideeën of vragen die binnen bepaalde groepen leven. Bijvoorbeeld de huidige vaccinatie-opgave zou hierbij gebaat kunnen zijn. Onderling contact tussen de ambassadeurs zelf kan helpen om van elkaar te leren.[2]

Communicatie-adviseur laaggeletterden en minderheden

Wij merken dat welzijnsorganisaties in Utrecht stuk voor stuk worstelen met de vraag hoe je laaggeletterden en anderstaligen kunt bereiken. Dit maakt dat veel bewoners de mogelijkheden die er zijn weinig benutten, wat gezondheidsverschillen in de hand werkt.

Stel een stedelijke adviseur aan voor communicatie met laaggeletterden en minderheden, bijvoorbeeld binnen MEE of U-Centraal. Deze kan organisaties, artsen etc. adviseren over het brengen van een boodschap aan de moeilijkst bereikbare groepen, bijvoorbeeld via workshops en een helpdeskfunctie. Ook toetst deze persoon of communicatiemiddelen doeltreffend zijn. Moet er een filmpje komen om migranten te informeren over het Corona vaccin? De communicatie-adviseur laaggeletterden en minderheden denkt mee en regelt eventueel een pannel om de film op begrijpelijkheid te beoordelen. Hij of zij zou ook een centrale rol kunnen vervullen binnen het bovengenoemde netwerk van ambassadeurs.

Deze adviseur kent het Kompas Inclusieve Communicatie[3] van binnen en van buiten, heeft een lijntje met PHAROS, het landelijk expertisecentrum gezondheidsverschillen, en houdt zich op de hoogte van de nieuwste stand van zaken. Het is te overwegen dat deze persoon ook kennis heeft of krijgt van de toegankelijkheid van digitale middelen voor blinden en slechtzienden, zodat de inclusiviteit zich ook tot deze groepen uitstrekt. Het lijkt ons voor de hand liggen dat zo'n specialist zelf afkomstig is uit een gemeenschap met wortels buiten Europa.

---

1 http://www.mowad.nl/Projecten.html

2 Meer informatie, zie PHAROS, o.a. www.pharos.nl/kennisbank/infosheet-sleutelpersonen-gezondheid-statushouders/

3 https://www.kis.nl/sites/default/files/kompas-voor-inclusieve-communicatie.pdf